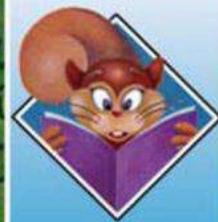
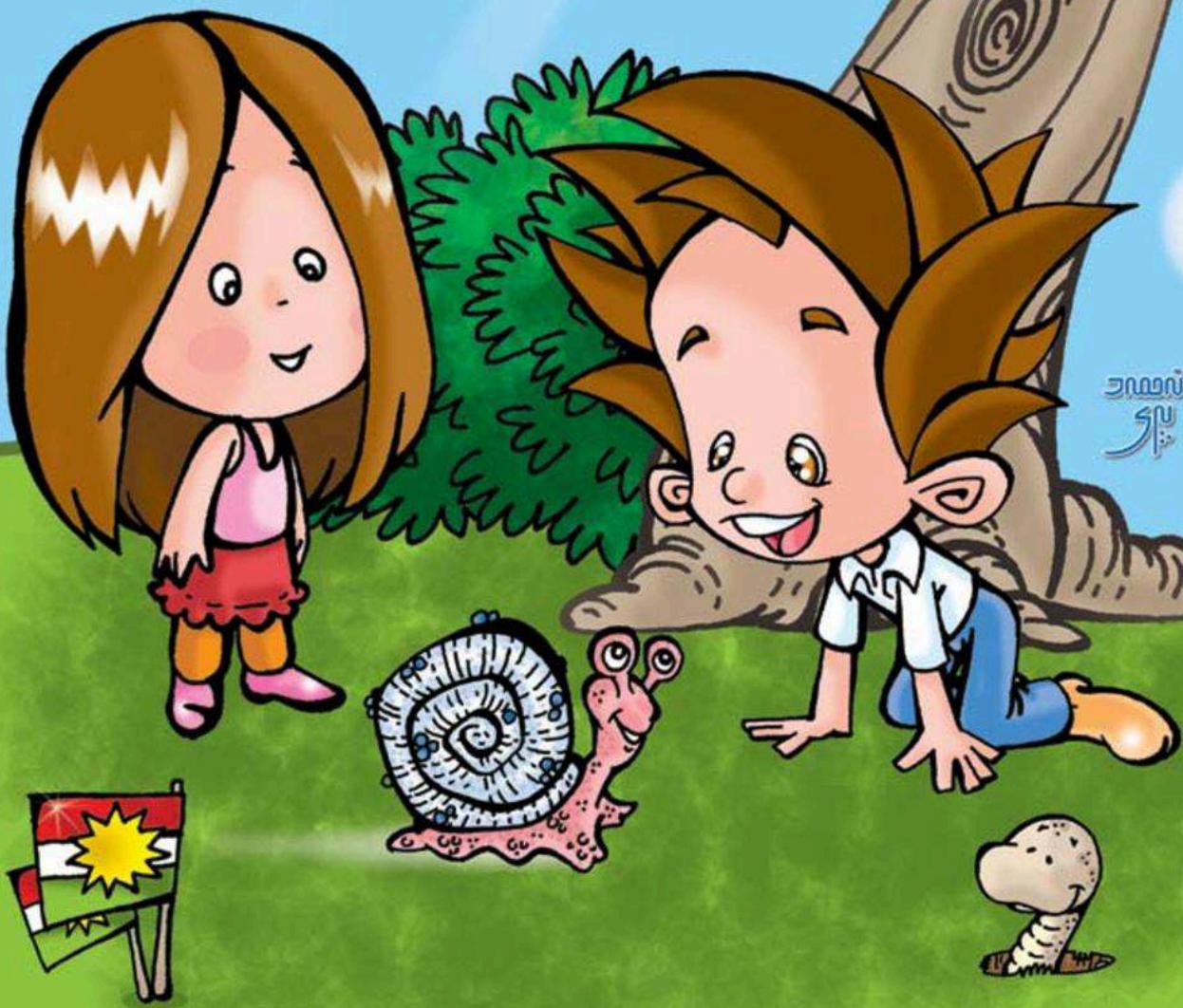

لەپار

ھەزەمەر (۸۴)
خەزىيران (۲۰۰۶)
بەها (۵۰۰)
دەينارىن

دەزگەھى خانى يې روشنىيەرى و راگەياندى

دەرىھىننانا ھونەرى
سەtar علۇ

خودانى ئىمەتىيازى
فەھىم عبد الله

نىكىاركىش
نە حمەد بىرى

e-mail: ehmedbir@yahoo.com

سەرنقىسكار
سەلام بالايس

e-mail: balayi-selam@yahoo.com

كۆمپىوتەر
محمد ملا حمدى

سەرتىبر انىقىسىن
پەروين عبد العزيز

بەلاڭدىرىنىڭدىن
نىقىسىنگەمەن تزار
ئەنلىشت بازىز قاندىن ھەۋاكن
موبایل: ٠٩٦٧٥٢٨٣٦٣
e-mail: doskic@yahoo.com
NIZAR

پىداچوونا زمانى
محمد عبد الله

تىلەفونا سەرنقىسكارى: ٧٦٠٤٠٣٠ موبایل: ٤٥٩٤٤٦٢

تىلەفونا وىقەبەرىنى: ٧٢٤٠١٩٢

www.eduhok.net/sivore

e_mail: sivore@eduhok.net

ناگەھدارى

ھەمن خاندەقانىن كۆفارا سقۇرە يازارۋىكان ناگەھدارىدەن كۈز ھەزار (٨٤) وىقەھوبىن دىشىن
(سقۇرە) ب تىيىن لاتىنى ل سەر تورا نىيىتەرنىيىن بخوبىن

ئىكەمین جار سەرتراشى ب كارەكى فەرمى هاتىه نىاسىن، كەنگى بۇو؟

نا: مسعود خالد گولى

كريا سەرتراشىنىن ژ مىزۈورە د ناڭ مەرۋاقان دا
بەربەلاقە، هندەك قەدگەرىين بۇ سەردەمىنى
ئىبراھىم پىيغەمبەرى و هندەكىن دى دېبىزىن
ئىسکەندەرى مەقدۇنى ئىكەم كەس بۇو بىريار داي
رىيە و پەرچىن خود بقوسىن داد بەرۋوكىن شەرى
دا زەتسەتىن نەياران پاراستىتەرى بىمەن، لى وەك بەلگە
كۆتىدا نافى سەرتراشان ھاتىت، بەلگەنامىن
مەصرىيەن كەقىن. يۇنانى و رۇمىيان ژى پشتى
مەصرىيا سەرتراشخانىن جوان و بىنهنفرەھ

فەكىن و ئەقچە ھىدى ھىونە سەنتەرىن پىيك گوھارتىنا ھزر و بىران و قەكىرانا ئارىشىن رۇزانە، و
بەردەم مەرۋاقىن كەنگەنە و رەوشەنپىر و خودان پايدە و پەلەل وارا دروينىشتىن ب تىنى بۇ ئاخفتىن و پىزازىن
وەرگىتنان.

ل وەلاتىن رۇزئاڭا نوکە ژى پرانيا خەلکى تىرىدەكىن سەرتراشان ناس دىكىن، چونكى ھەر سەرتراشەكى
قىراجەكَا سۇر و ئىنكا سېپى ياد خود ئالاندى، و ئەقچە ھەردو قىراجە كارى وان بىن زېرىنىن سەردەمىن كەقىن
دئىنتە بىرا مە.. ل وى دەمىن كۆپزىشكان ژ خود نەدگىرن نىشەرگەريان بىكەن و ژېلى سەر و رىيە تراشىنى
نىشەرگەرى و بىرىنپىچى ژى كىبۇونە كارى سەردەكىن سەرتراشان.. و ئەقچە قىراجىن سۇر و سېپى ژى ھىمايى
خويىنى و لفافا بىرىنپىچىا وى سەردەمى يە.

ئەقچە ھەمى وەك مىزۈوب ب تىنى ب (سەردەمىن كەقىن) دەھىتە نافىكىن، لى بۇ ئىكەمین جار ل بىريتانيا و ل سالا
1462 ئى زايىنى سەرتراشى وەك كارەكى فەرمى هاتىه نىاسىن، و ل سالا 1540 ژى ب شىيودىھەكى فەرمى كارى
ھەمى نىشەرگەر و بىرىنپىچان كەتبۇو دەستىن سەرتراشان، لى پشتى دەمەكى كىيم پاشايىن بىريتانيا بىريار دا،
كۆزبلى سەر و رىيە تراشىنى، سەرتراشان ماف نىينە ب ھىچ رەنگەكى نىشەرگەريي يان بىرىنپىچىنى راببىت،
و ئەو بىريار ھەتا ئەققۇر ژى ل ھەمى وەلاتان يابىرىقە دەچت.

بهار.. هافین.. پاییز.. زستان

یان جوانترین ئاواز

جهمیلا محمدی

ههبوو.. نهبوو، روزهکى ژ روزان دگەل هيئبۇونا دنیايى، (هونەر) رابۇو چوو د ناڭ باخچەي دال بن دارەكى. دەستى خۇ بۇ ژىقەكرنا كولىلەكى بىلند كر، لى دەستى وي نەدگەھشتى. هونەرى گۆتە

دارى.. ئەى دار، بۇچى بەلگىن تە هنده د بچويكىن؟!
دار سېقى تايىن خۇ ھەڙاندىن و گۆت: . ما تو نزانى ئەقە
ودرزى (بهارى) يە؟ گوھن خۇ بىدە دەنگى بىلپلا و شىرسرا

ناڭا روپىاران.. بهار خاتوينەكا زور نازك و جوانە.
ژىيى وي سى ھەيقە و ھەمى حەز ژى دكەن.
ھەرە پشتى سى ھەيقا وەرە دا ھافىنا

خەملاندى ژى بىبىنى.

پشتى سى ھەيقا ھونەر قەگەرىياقە بن دار
سېقا د چىرۇكا مە دا. قى جارى بەلگىن وي بۇشتى
و پەختىر لىيەتابۇون و سېقىن سۇر تۈرى ب تايىن دارى قە
ھاتبۇون. ھونەرى گۆت: ئەى دار پا كانى خەملا تە و كولىلەكىن تە؟

دار سېقى گۆت:

- كولىلەكىن من يىن بۇويىنە فىقى. ئەقە ودرزى دووى يە و ناڭى قى ودرزى
(ھافىنە). ياكەرمە و ژىيى وي ژى سى ھەيقىن.
دارسىقىنەن دەتكىن سېقى بۇ ھونەرى وەراندىن و گۆتى: ھەرە و پشتى سى ھەيقىن
دى ودرەقە.

پشتى سى ھەيقا دەمى ھونەر ھاتىقە بن دارى، دىت مە حەفویرەك ژ بەلگىن سۇر
و زەر و پەرتەقالى عەردى خەملاندى و ج فىقى نەمايمە ب دارى قە. ھونەرى گۆت:

- ئچىيە؟ پا كانى هاقيينا تە؟ بەلگىن پەحن و فيقين تە؟

دارى سەرى خۇ بلند كر و نوقروسكەك قەدا و گۆت: ئەفه وەرى سىنى يە، (پايىز)ە، با و سەرمایى
ھەمى بەلگىن من بىر رح كرن و وەراندىن؛ لەوائەزا بخەمم. زېن فى وەرزى ژى سى ھەيىن، نوکە ژى
خەوا من يَا دەھىت، ھەرە و پشتى سى ھەيىن دى وەرەفە.

قىن گافى ھونەر دزانىت ئەفه نەھ ھەيىف چوون؛ چونكى دارسىقىن (۲) وەرز بۇ دابۇونە نىياسىنلى
ھىز وەرزەك يىن مائى. رابوو چوو دادگەل ديتنا وەرزى چوارى، سوپاسيا دارى ژى بکەت. دەملى ژە مال
دەركەفتى، ھەوايەكى سار و تەزى خۇ ل سەر و چاقىن وى دا.. دەشت و چىا و دارستان ئىكپارچە
سېنى ھاتبوو. جارەكادى ھونەر چوو بن دار سىقىن. چەق و تايىن دارى ژە بەر گرانيا بەفرى شۇر
ببۇون. ھندى گازى وى كىر، لى دار سىقىن بەرسەۋا وى نەدا. ياخۇنەرى قە دار يَا مرى. ھەر د دوى
دەمى دادنگى باى ھاتنى:

- نەترسە، دار سىقىن ژى وەكى ھەمى دارا يَا نىستىيە و يابىھنا خۇ
قەددەت.

دەگەل دادنگى بەفراسېپى ھاتە گوھنى وى:

- ناھىيە وەرزى مە (زېستان)ە و ژېن مە ژى سى ھەيىن. ناھىيە من (بەفر)

ە. زېستان گەلەك شانازىيىن ب من دكەت. ئەز مىھقانان سالا نويمە. پشتى

من جارەكادى، ھەۋالا من (بەھار) ا جوان و شەنگ دى زېرىتەقە.

ھونەرى گۆتكە بەفراسېپى و پاكىز:

- ما دى چەوا زانم (بەھار) ياخۇنەرى ياخۇنەرى بۇ قىرە؟

بەفرى گۆت:

- دەگەل ھاتنا بەھارى بىللىن دەنگخۇش پەياما ھاتنا وى

دەگەل خۇ دئىنن و ھەروەسا گولىن بىچوپىك ژى سەھرى

خۇزىن ئاخىن بلند دكەن بۇ ديتنا بەھارى.

ھونەرى سوپاسيا بەفراسېپى و سېپى كر و گۆت:

- نوکە ئەز ناھىيە ھەر چوار وەرز دازانم، دازانم سال دوازدە ھەيىن. ئەز

دەچەم و پشتى سى ھەيىن دى ھېمەقە داكو سەرەداندا دارسىقىن خۇ و

ھەروەسا بەھارى بکەم.

ھونەر دناف چىرۇكادا وەرزان دا گەريابوو؛ لەوما فيرى گەلەك تىستان

ببۇو.

سیمیل

2006/5/29 03:30

بىند محمد مەممەد

ئېڭ ژ بازىرلىكىن كوردان يىن گەلەك نەخودىشى و تەعدىيلى وى و خەلکى وى هاتىيە كرن، بازىرلىكى سىمېلىنى يە، كۆ حکومەتا رژىيما ژناۋچۇوپىا عىراقى بىزاخىبۇ عەرەبىكىندا ئى بازىرى دىكىن و شىيان پىشكەكا مەزن ژ خەلکى وى يىن رەسمەن دەربەدەر بىن و مال و مولىكى وان ژى بىدەن ھىندا كىن دى.

ئەف بازىركە ل كىيەمەيە و ج ساخلەت ھەنە؟

دى بىزىن ئەف بازىرلىكە، يان ژى قەزا سىمېلىنى كۆ ب سەر پارىزگەھا دەھۆك قەيە، ب دەردۈرىن (15) كىلومەتران دىكەفتە رۇزئاۋايا دەھۆك و رووبەرى عەردى وى دىگەھتە (20) ھزار دونھمان، كۆ ناۋى سىمېلىنى ودکو د ژىيدەران دەھاتى دو رامانان ب خودقە دىگرت، ئەو

ژی: (سن مال) و (سن مل:
ئانکو سن سهمت يان سن
رە).

قەزا سیمیلەن ھندەك
شويپوارین كەفن لى ھەبوون،
ژ وان ژی، دېرەكا كەفن ل
گوندى سینجى و دیرا
قەشەفرى كو دېرەكا دېرىن
و كەفناز بۇو، بەللى سالا
1988 ئى حکومەتا عيراقنى
خراب كر. سیمیلەن ژى ب وى
گرى دكەفتە د نىيە وى دا
بەرنىاسە، كو دېت ئەو ب
دەست ھاتبىتە چىكىن.

ل قى بازىرى و ل سالا 1922 و
ب دەستى حکومەتا عيراقنى
يا وى چاخى، فەرمانا گەلى
فەلەيان ھاتىيە راکىن و ل
سیمیلەن كوشتارەكا مەزن
چىبۇو.

سیمیلەن سالا 1954 ئى يابوویه
ناحىيە و ل سالا 1978 ئى ژى يا
بuboیە قەزا.

باغی من

بابی نهوزاده

باغی من پری گوله
پر په لاتینک و بلبله
وریچ وریچا چویچکایه
کیفریشک دنافدا رازرایه
دگه ل دهنگی دیکلا
تافی دا سه رین ملا
وهرن خوشتقین من
خرفه بن ل دورین من
خاتوینی ژخه و راکهین
سپیده باشین لی بکهین
دهست و چاقین خو بشوین
خوارنا خو پیکفه بخوین
پاش بچین سه ر کارین خو
دا بگه هین ئومیدین خو
ئومیدا مه بیشکه فتنه
دزیانی دا سه رکه فتنه
باغی خو ئافه دان کهین
سه ر فه رازی لی پهیدا کهین

سەرھاتیا چووچکەکى

زەھرا رەشید پېرە صەرىز

ھەبۇو، نەبۇو.. دو چووچك ھەبۇون، پېكىھە ل دارستانەكى دېيان، ئان
ھەردو چووچكان ھەۋالىنىيەكا مەزن و سۈزدارىيەكا بېھىز دگەل ئىك ھەبۇو،
د ھەموو كاران دا ھەقكارىيىا ئېيكودو دىكىن.

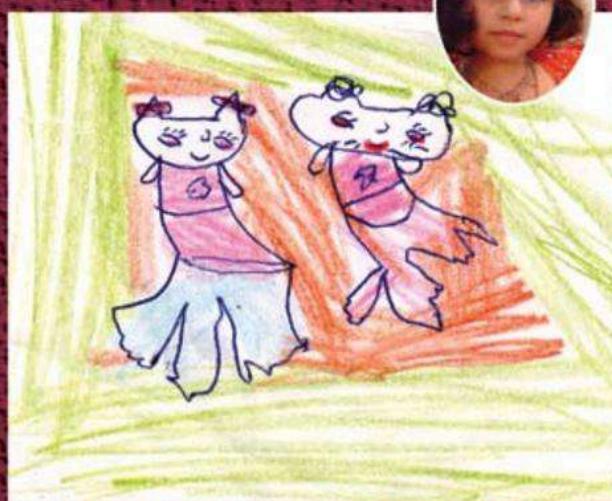
رۇزەكى ئىك ژ وان چووچكان چوو ناڭ دارستانى دا كۆ خوارنى بىننەت و ياخىن
دى ژى ما ل بەر ھېلىنى، لى ھەڤلا وى زوي ژ ناڭ دارستانى نەزەرلى. رۇز
ئاپابۇو و دەمەكى درىيەز سەر نەھاتنا وى قەبۇرى، ھەڤلا وى ھات و جوو،
ل ژەنانى وى ما كۆفاندار، دلى وى گەلەك ئاواز گۇتن و گومان ژ گەلەك تىشان
بر.

ل داۋىيى بىريار دا كۆ بېچت ل ھەڤلا خود بىگەرت.
پاشتى گەريانەكادىرىيەز، ژىشكەكىيە چاقىنى وى بەلەخى ھەڤلا وى كەفت،
كۆ نىچىر قانەكى درىنە درېبەكى لىيادى و ياخىن.
چووچكى كەرە گىرى و گۇتن: ھەى ھەڤلا من، ئەقە كى وەل تە كرىيىە؟ ھەلۇ
دا بېچىن، نەزاد ھەوارا تەھاتىم.

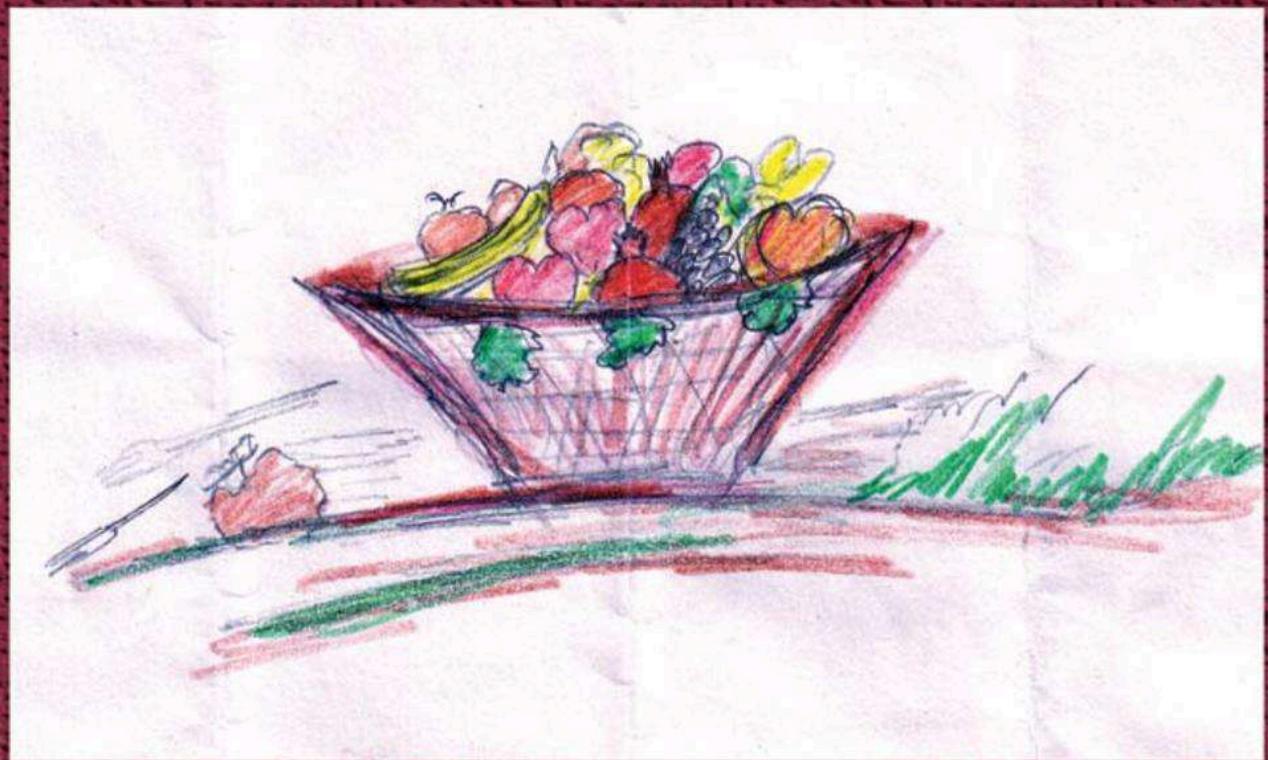
لى ھەڤلا وى بەرسەن نەدا و نەلەپى و دەجەن خود دا ما. لەورا بۇ خود گۇتن:
- نىچىر قانۇ... وە نەكە، چووچكى سەرژى نەكە، دلى من كەركەر نەكە، مە
دەقىيت ب خودشى بىزىن، ژيانى نەخوھش نەكە.

روزرا ستار على

روزین جمال مستهفا

زاروک د پیهنده‌دانی دا

به رهه شکر: ها و کار نوری نه فروز

ل هه می سالان ول بیهندۀ دانا هافینی، هه ر زاروکه ک بیت خو بهره هه دکهت کا دی چهوا روزین خو یین هافینی بورینیت؛ چونکی زیده باری کو زاروک بچویکن، نه شین ج کاران ژی نه نجام بدنهن. لهو مه ڦیا خو بگه هینینه هندہ ک زاروکان و دا برانین کا ڙپولا چهندی چووینه چهندی و چهوا خو بهره هه دکریه کو مفای ڙ فی بیهندۀ دانی و هربگرن.

۱) زیان یزدین: ز پولا دووی چوومه سین
نهز دی ل بیهنقه دانا ها فینی چمه مala با پیری خو و دی ل
گهل هه قالین خو یاریا کهم.

(۲) ناواز یونس: ژپولا دووی ناودندی چوومه سین
نهز دی خو ب گوفارا و خولین ردوشه نبیری و کومبیوتهری
فه مژویل که، داکو ل سالا بهیت من پیزانینین گلهک
باش ل سهر ههین.

(۲) هونهار عهلي: ژپولا پيننجي چووکه شهشى
ئەز دى ل بىنهنچەدانى چمە خولىن كومپيوتهرى و گۇفارا
سقۇرە و كەپر ژى دى خويىنم و حەفتىن سى جاران دى
چمە پەرتوكخانا بەدرخانىيان.

٤) بارین نسماعیل: ژ پوولا نیکن چوومه دووی
من دفیتن بیهنهنچه دانا هافینې وختنی خوب خواندنا گۇفارا
و چىكىرنا وينافە ببۈرىنم.

زاروک د جقاکى دا

د. عارف حىتو

زاروک ئەو نەماما بشكفتىيە، كو د ئايىندهى دا دبىتە گولەكا جوان و مفادار د ناقا باخچەيىن جقاکى دا. كەساتىيا مرۇقلى ژ سالىن زاروکىنىي و شىوازى پەروەرەيا زۇو دھىتە دەسىنىشانكىن. ھەمى ھەولىن مرۇقلى ژ بۇ پەيداكرنا كەساتىيەكا بەيىز و كارىگەر ئەوه، كو مرۇقلى چالاكى سەرەددەرىيى دىگەل جقاکى بىكەت. ژ بۇ بەدەستقەئىنانا فى چەندى ژى فەرە دايىباب ل دەسىپىكا ژيانا زاروکى ھەمى فاكىتلىرىن وەرارەكا ساخلم ژ لايىن دەرۈونى، جقاکى و بايولۇزىيە دابىن كەن و گرنگىيى بەدەنە ژيانا زاروکى؛ چونكۇ زاروکىن دېنە ئافاڭەرىن وەلاتىن پاشەرۆزەكە پېشىكەفتى. لى ل دەسىپىكى فەرە ئەم بىزانىن و ھەمى دايىباب ژى بىزانن كا زاروکى ج دېيت؟ گرنگىيى دەدەتە ج؟ دى چەوا وي ب خودان كەين؟ و باشتىرىن شىرەت و ئاراستەكىن چىنە، كو د بەرەزەندىدا وي دا بن؟ ھەرۋەسا فەرە بىزانىن كا دى چەوا سەرەددەرىيى دىگەل پېيدىشى يىن وي يىن سەرەكى كەين.

گرنگىتلىرىن پېقىدىشى يىن زاروکى د دەمى زاروکىنىي دا چاقدىرييا لهشى، دابىنكرنا پېيدىشى يىن بايولۇزىيە، پەيداكرنا ئىمناھى و پېشەستەبۈونىيە، پېشىكىشىكىندا ئەقىنى و چاقدىرييا دلىنيا زاروکىيە، ھەبۈونا مالەكىيە، كو ژىياتىيا وي دەسىنىشان بىكەت و سەرەددەرىيەكا بالبەرانەيە د ناقبەرا دايىكى و زاروکى دا..

ھەرۋەسا بابەتىن راهىيەن و ئاراستەكىن جقاکى رۇلەكى كارىگەر دېيىن د ئافاكرنا كەساتىيا جقاکى يا زاروکى دا.. ئەقراھىيەنە ژى ب رىكا يارى و چالاكى يىن ھەمە جۇرىن ژيانا زاروکىنىي دەھىنە كىن.

فەرە نەھىتە ژىير كىن ژى، كو ھەقبەندىيەكا مۆكم د ناقبەرا ساخلمىيا لهشى و وەرارا دەرۈونى دا ھەيە، زاروکىن نە ساخلم پىتر توشى داگەفتىن دەرۈونى دېن، ئەقجا فەرە دايىباب گرنگىيەكا باش بەدەنە ساخلمىيا زاروکى، نەمازە ژ لايىن چارسەركرنى و پاراستنىقە.

زاروکىنى جىيەنەكا تايىبەتە و ھەر زاروکەكى حەز و خواست و پېيدىشى يىن خوھ يىن وەرارى ھەنە، فەرە رىز ل دېتن و بۈچۈونىن زاروکى بەيىتە گرتىن و حەزىن وى نەھىنە پشتگوھ ھافىتىن. ب قى چەندى زاروک دى يىن ساخلم بىت و ئەقساخلمىيەيە كەساتىيەكا بەيىز و مفادار و جقاکى بۇ پەيدا دىكەت.

ههوار نهز گهتمه د بنی بیری دا

روندک بامهرنی / نهلمانیا

زاروکین خوشتاش ..

نهه یاریه بوزاروکین ژین وانا (۴) سالی و پیله له. دهیته نیاسین ب ٹاریین گرفپی، کوژ (۴) زاروکان و پیله له بهشدار دبن. نهه یاریه زاروک دشین ل باخچین زاروکان یان ل قوتا بخانی دگه ل ههقالین خو بکهن و ب فی رهنجی:

زاروک دی ب شیوه کی بازنھی راو هستن یار رویننه خواری، ئىنک ژ وانا دی خو ھافیزیتە نیفەکنی دا و دی کەته ههوار: (ھهوار نهز گهتمه د بنی بیری دا!!)

ھهقالین وی پېکھە دی گازى کەنی: (چەندَا كويىد؟)

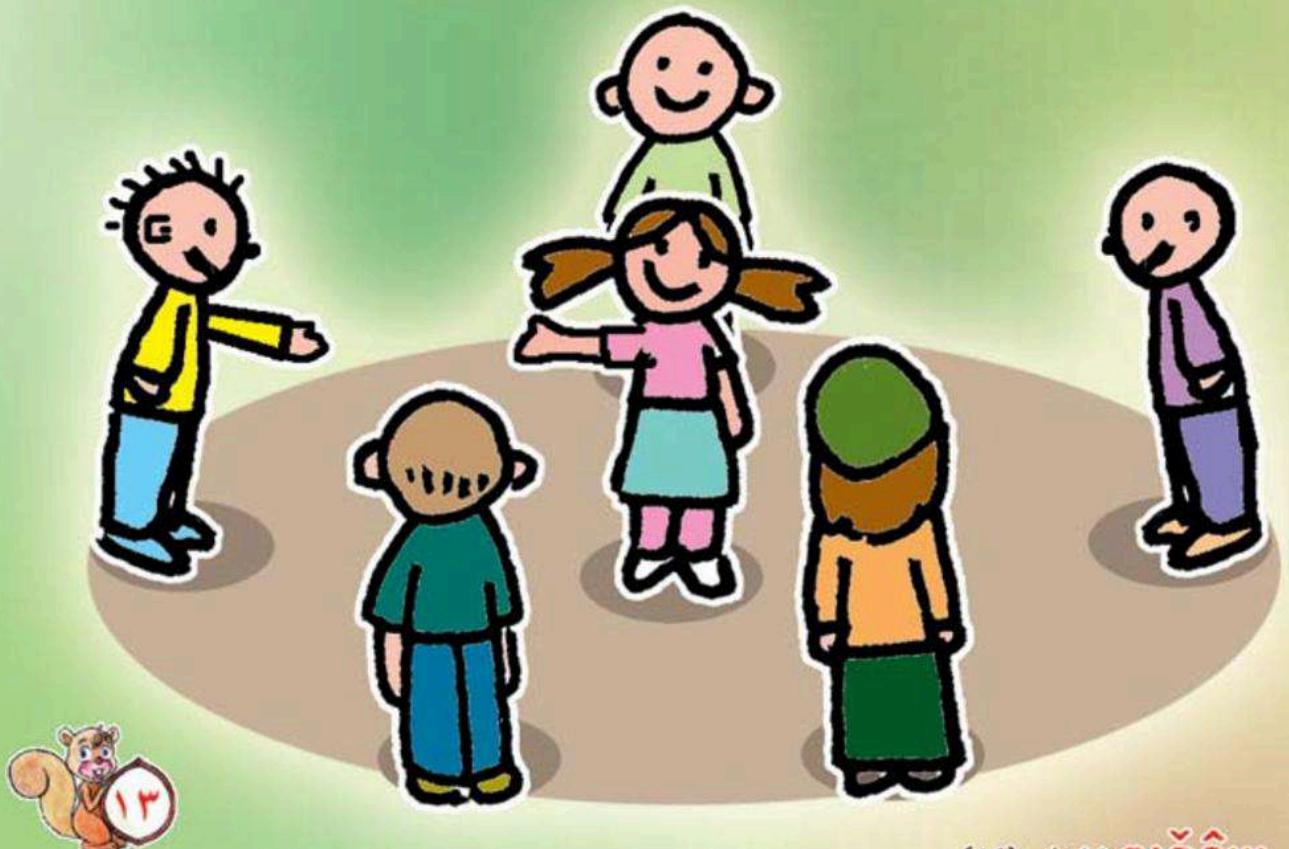
نهو دی بھرسقا وان ب گۇتنا ژمارەکن دەت، بوزموونە دی بیزیت: (۲۰۰ میترا)

ھهقالین وی پېکھە دی بیزىنی: (کى تە بىننە دەرى؟)

نهو دی لدویق دلی خو بھرسقى دەت، بوزموونە دی بیزیت: (کى ژ خرا باشتە مەلەقانیا دکەت)

ھەمی ھهقالین وی دی مەلەقانیا کەن و نەھى د بنی بیری دا دی بھری خو دەتنى کا کى ژ خرا باشتە مەلەقانیا دکەت دی ناھى وی بیزیت. نەو ژى دی دەستى خو دەتە ھى و دی ھەلکىشىت و ژ بیرى ئىنتىتە دھری و نەو ب خو دی ل شوينى خو ھافیزیتە د بنی بیری دا.

و ھوسا دی وھى جارا پېشتر یارىي کەن و وى ژ بنی بیرى ئىننە دھری. و دی نەھ یاریه ۋەكىشىت ھەتا ھەمی ھهقال بھشدار دبن.

ستران

سناریو: جاهیدا بیرس

گهلى ههقالا، من دفیت ل پاشه روزى جهين
کو بارین گران رابکم، سترانان بيژم

کهري بچويك
ههمى
ههقالين خو
خرقه کرن

عهر .. عهر .. عهر

کهري بچويك
چاقين خو نقادن
و ددست ب ثوازان
کر

دهمنی کهمری
بچویک سترانا
خوب
دویماهیک
ئینای، جاپین
خوقەکرن و
کەس ل وارا
نە دىت، زېلى
ھەفالەكى

پا كانى ھەمقلانىن من؟

زېھر دەنگى تە ھەمى
رەقىن

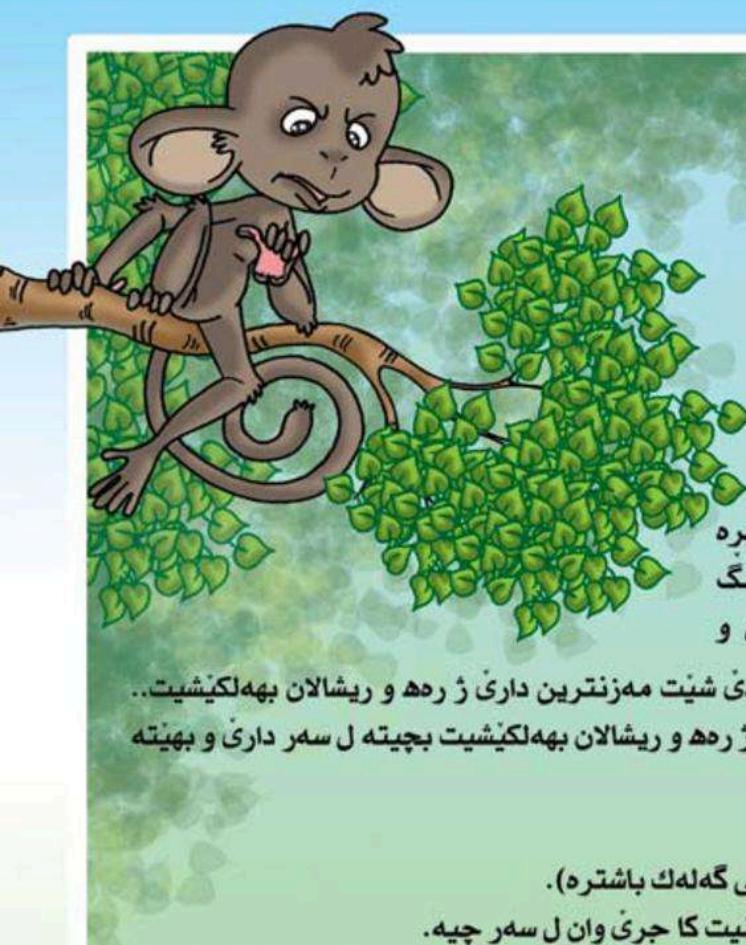
كەری بچویک زانى كۆ ھەر
نفسەك بو كاردكى يېن ھاتىيە
ئافراندىن و شولۇ وي ستران
گۇتن نىينە

فیل و مهیمینک

وهرکیران بۇ فارسى: صریعەم گاوهندى

وهرکیران ئۇ فارسى: ساجیدا بىبىش

رۇزەكىن مەيمىنكەك و فىلەك دىگەل ئىنك ب جىرە
چوون. ھەر دو گيائەوەر دېنبلەند بۇون. فىلىن ب سەنگ
ژ بەر ھىزَا خۇ و مەيمىنكى ژى ژ بەر زىرەكى و
چەلەنگىا خۇ، دېنبلەند بۇون. فىلى وھسا ددانما كۆ دى شىيت مەزنترىن دارى ژ رەھ و رىشالان بەھەلکىشىت..
مەيمىنكى ژى وھسا ددانما كۆ بەرى فىل ب شىيت دارى ژ رەھ و رىشالان بەھەلکىشىت بچىتە ل سەر دارى و بەنەتە
خوارى.

فىلى كەھەوار: (ھىز زۇر باشتەرە ژ چەلەنگىن).

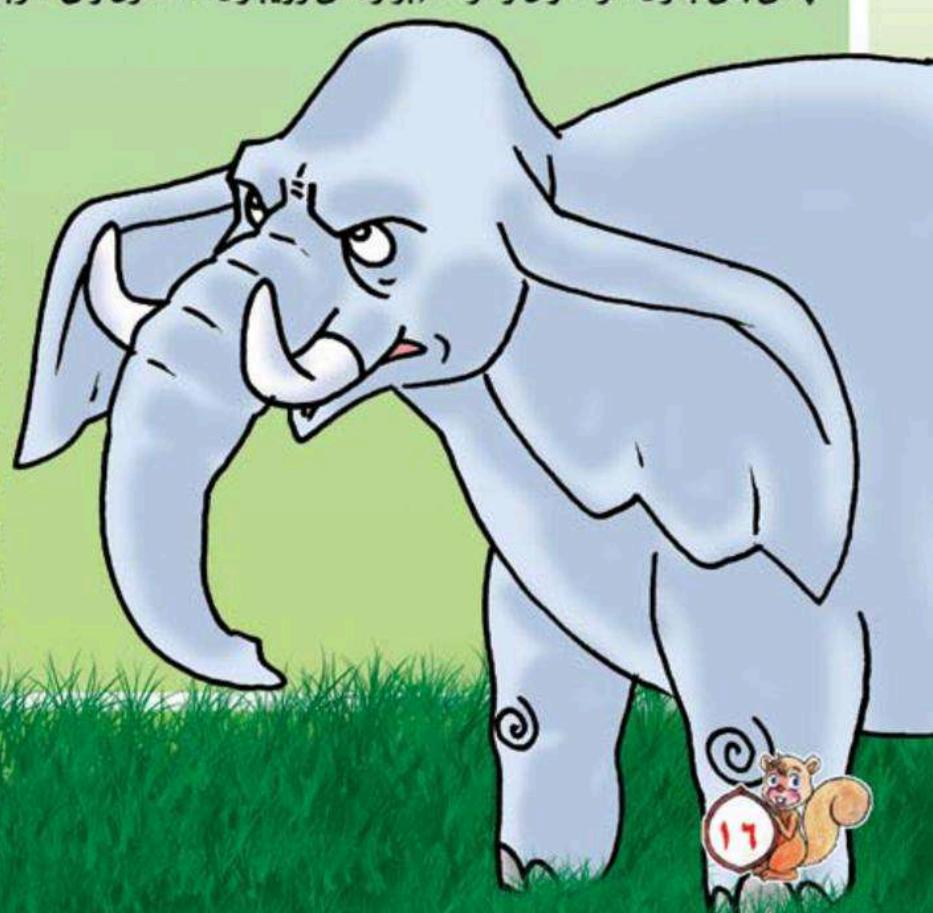
مەيمىنكى ب تۈرىدېيىھە كەھەوار: (نە... چەلەنگى گەلەك باشتەرە).

جىرى وان بەردەوام بۇو، تاكۇ بىنى پىرى زانا دەقىيا بىزانىت كا جىرى وان ل سەر چىيە.

فىلى بلهز دەست ب ئاخفتىن كر و گۇت: (بىنى زانا! كا تو بۇ مە بىزىھ، ھىز باشتە يان ژى چەلەنگى؟)
بەرى كۆ بىم بەرسقَا وى بىدەت، ھىزرا خۇ كر و گۇت: (ئەو تىشى ئەز دېبىزىمە ھەوە بىكەن، ھوين دى زانى كا كى
ژ وان باشتەرە).

پاشى بىنى بەرى خۇ دا وان و گۇت: (بۇ رەخى روپىبارى قە ھەرن ولى دەرباز بن؛ لايىن دى يىن روپىبارى دارەكَا¹
مەزن كۆ تىزى پىنەقە فىقى نە دى
بىيىن، قىچا ھىنەدەك ژ وان فيقىيان
بۇ من بىيىن).

فىل و مەيمىنكى بلهز بەردەف
روپىبارى قە چوون، بەلى روپىبار
گەلەكاكى كويىر بۇو. دەمنى كۆ بەرى
مەيمىنكى ب روپىبارى كەفتى،
ترسىا و نەدەقىيا ژ روپىبارى دەرباز
بىبىت. فىلى دېنبلەند گۇت: (ئەز
يىن ب سەنگ و ب ھىزىم.. ل سەر
پشتا من سوپىار بە دى تە ژ
روپىبارى دەرباز كەم).
مەيمىنكى ل پشتا فىلى سوپىار بۇو

و هر دو ژ رویباری دهرباز بوون. لاین دی ین رویباری داره کا
مهن ههبوو کو تایین وی ژ بهر فینقین خوش و جوان شور
ببیون. فیلی لبیسا خو بلند کر داکو فینقی بجنیت، بهلی لبیسا وی
نه گاهه شته نزمترین تاین داری ژی. فیل نه ره حمت بوو و دفیا
داری ژ رده و ریشان هله لکیشیت؛ بهلی خو نه شیا داری ژ جه ژی
بلخینیت.

مهیمینکی کره که نی و گوت: (راسته کو تو ین ب سه نگ و هیزی؛
بهلی نه ز دبینم کو ته پیندی ب هاریکاری همیه. نه ز دی بلهز
چمه سهر داری و بو ته فینقی چنم).

مهیمینکا بچویک ب ساناهی چوو سهر داری و هنددک ژ فینقین وی
چنی و بو فیلی هافیته خواری. دهمه کیم بوروی و دهقی فیلی

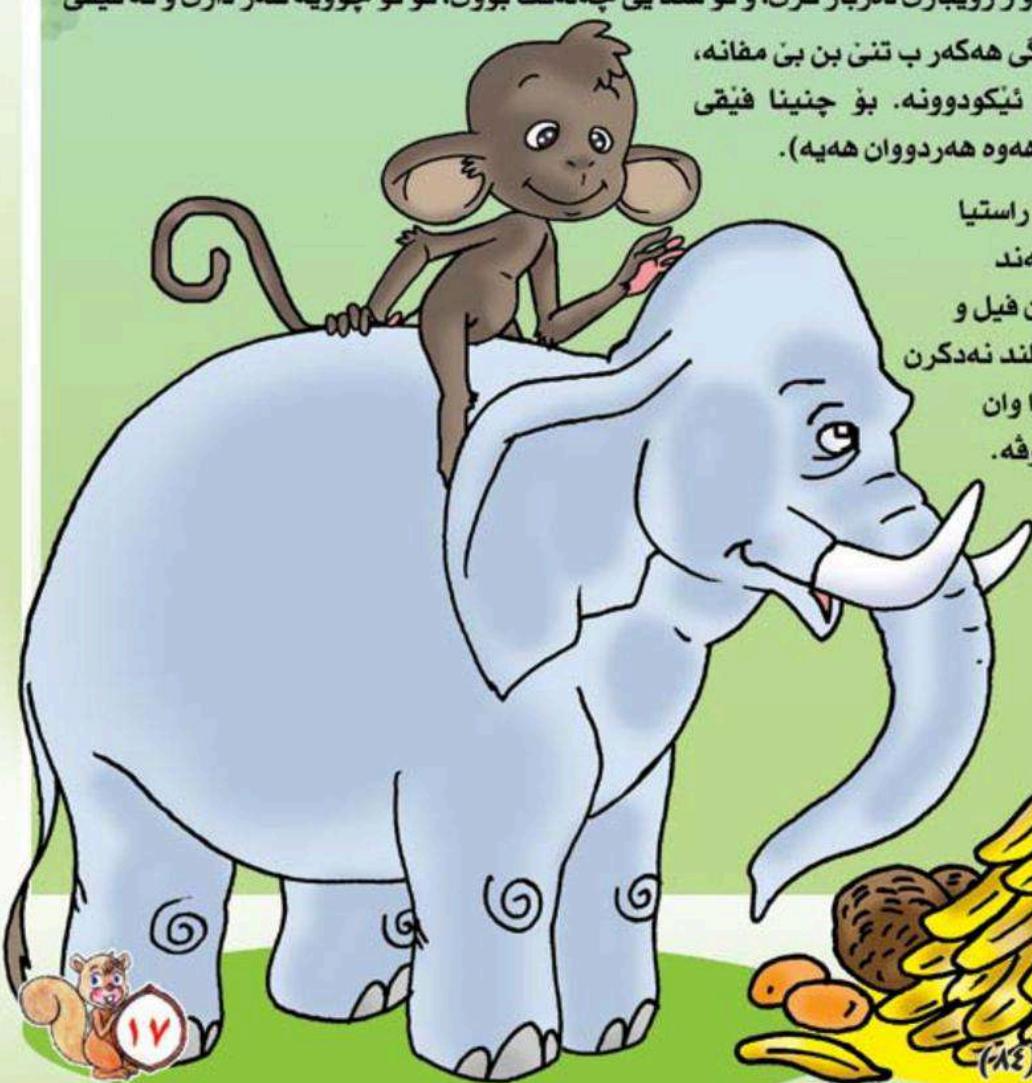
هافیته خواری. دهمه کیم بوروی و دهقی فیلی تزی فینقی بوو. مهیمینک بلهز ژ سهر داری هاته خوار، و
چوو سهر پشتا فیلی سویار بوو. هر دوو جاره کا دی ژ رویباری دهرباز بوون و چوونه د ناشه دارستانی دا و
بهره ملا بمی فه چوون.

مهیمینکی کره گازی: (بمنی زانا مه بو ته فینقی ینی ثینای و نه تو شتنی ته گوتی ژی مه ب جه نینا، بهلی مه
نه زانی کا هیز باشتره یان ژی چه له نگی؟)

بمنی گوت: (یا باش نه و بوو هه و زانی کا نه ژ فینقی یه چهوا هاته چنین؛ فیل هند ینی بھیز بوو کو تو ل سهر
پشتا خو سویار کری و ژ رویباری دهرباز کری، و تو هند ینی چه له نگ بوروی، کو تو چوویه سهر داری و ته فینقی

چنی. هیز و چه له نگی هه که ر ب تنن بن بی مفانه،
هه رد و تمامکه رین ٹیکودونه. بو چنینا فینقی
پیندی ب هاریکاریا هه و هه رد و دوون همیه).

هه رد و گیانه و هران راستیا
ثاخفتین بمنی په سه ند
کرن. نیندی ج جاران فیل و
مهیمینکن خر ده نبلند نه دکرن
و ج جاران د نافیه را و ان
دا جره په یدانه بورو و هه.

پرەمین زاروکان

کورت نازدار

هیشی لو قمان حەسەن

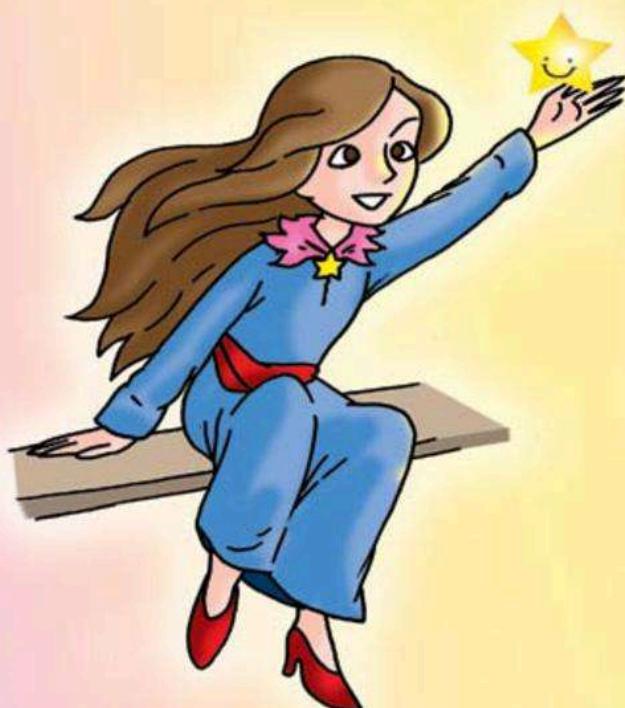
خیزانەکى دو كچ و كوردك هەبۇون، ناڤى
كۈركى هەزار بۇو. هەزار گەلەكى نازدار بۇو.
رۆزەكى دايىكا وان ژ مال دەركەت و هەزارى
دەست ب شىماتىيا كرو يارىيەن خوشكىن خوه
بويچ كرن.

هەزارى گەلەك حەز ژ پېشىكان دىك..
رۆزەكى پېشىكەك سەحرىكەر ھاتە حەوشَا

وان و هەزار چوو حەوشەن و پېشىكى ژى ل دويىش خوه بر هەتا ژ مالى دويىر كرى. دايىكا وان فەگەريا
مال، دىيت هەزار نە ل مالە. كچا وى يامەزىن گۇتنى:
- دادى هەزار يىن ل دويىش پېشىكەكى چووسى و نەھاتىيەق!
دaiyaka hەزارى hەندى لى گەريا نەدىت. پشتى hەينگى پېشىكى خوه كرە پىرمىرەك و گۇتكە هەزارى:
- نەگەر تو هوسا شىم بى ئەز دى سەحرى ل تە كم و تە كم مار، نەگەر تو خوشكىن خوه نەقوتى و
yaribin وانا نەشكىنى دى تە بىمە مال.
هەزارى گۇت:
- ئەز دى ب ئاقىل بىم و ئەز خوشكىن خوه نائىشىنەم.
پشتى hەينگى پىرمىرە هەزار بەردا و ھنارت مال و هەزار گەلەك ب ئاقىل كەت و ئىيدى يارىكىن
خوشكىن خوه نەشكاندى.

ستیر

نارین محسن عبد الودمن

وهره ستیری.. وهره ستیری
وهره ستیرا گهش و جوان
ههرا روهنی ل هنداد مالان

***

وهره ستیری.. وهره ستیری
روهن بکه شهقا مه
خوش بکه واری مه

***

وهره ستیری.. وهره ستیری
ستیری ستیرا جوانی
هه رشهفل ناسمانی

***

وهره ستیری.. وهره ستیری
مینهقانا بهادری
بو مه سهبر و ههداری.

هزرا خو بکه

ناماده کرن: شیلان دوسکی

زاروکین دهلال
پشتی تو قان په یقین خواری دئینیه دهري، ب تتنی دی په یقه مینیت به رزه، کو ئه و ڙی نافی
باژیره کن کوردستانی يه، تو دشیي ب پیچه کا هزرکرنی وی په یقئ فه بینی؟

(په رتوک. کوتر. گولان. پینوس. دهوك. کورد. سیف. سقوله. سولاف. وینه. چیا. گول.
چاف. پشیک)

ب	ك	ك	ك	و	ت	ر	ه	پ
ك	گ	و	ل	ا	ن	ل	ه	پ
و	س	ڦ	و	ر	ه	ر	ه	و
ت	س	و	ل	ا	ڦ	د	و	ت
ر	ه	و	ل	پ	ش	س	ه	ر
د	ه	و	ك	ي	ر	ي	ك	د
ج	ا	ڦ	و	ي	ن	ه	و	ج
گ	و	ل	ج	ي	ا	س	ي	گ

تیپا موزیکا زاروکان

ل دهوکی

زاروکین به مردمهند

به رهه فکرن: په روین عبد العزیز

ریشه بهری تیپن
عبدالرحمن احمد

تیپا موزیکا زاروکان ل دهوکی ل ۲۰۰۵/۴/۲۴ دهستویریا کارکرنی و درگرتیه و سهر ب ریشه بهری رهشنه نبیری و هونهه ریشه ل دهوکی و زاروکین حهزین موزیکن لدھف هه بن ل فی تیپن خهون و هیقین وان بجه دھین و ب تبلین خوه بیین زیرین ئوازین خودش و نازک دژهندن.

(عبدالرحمن احمد) ریشه بهری تیپن دبیزیت: مه (۵) مامؤستا هنه و وانین (تیوری و پراکتیکی) نیشا زاروکان ددهن و نوکه نیزیکی (۱۰۲) زاروک نهندامین مهنه و نهه لدویض حهزین وان فیرى ئامیرین (پیانو، کەمان، جره، بزق، جومبوش، قانون، سەنتور، عود، ساز، فلوت و...هتد) دکەین، و مه گەلهك ستران نیشا زاروکان داینه، لى تا نها ژ بەر نەبۇونا ھاریکاریا دراھى نەھشیاینە تۆمار بکەین و نەم ب هیقینە، كو دى مه بەرھەمەكى باشنى تۆماركىرى ھەبىت.

عبدالستار احمد نعمت

چنار اسماعیل رشید

چهرين عبدالرحمن

لاوين حمدى

١٥/٠٦/٢٠٠٩ ٠٨:٥٣

زاروکین فنى تيبي دبىزن:
چنار اسماعیل رشید. کو (۱۲) سال يه و لىدەرا ئاميرى نورگى يه دبىزىت: ب هارىكاريا مامۇستايىن تىبىن ئەز فىرى فى ئاميرى بۇوم و ئەز گەلهك حەز ڙى دكەم و من دېقىت بىمە مامۇستايىا مۇزىكى و ب تايىبەتى ياخاميرى نورگى.

عبدالستار احمد نعمت. (۱۲) سال يه و لىدەرى (جومبىوش)ي، دبىزىت: ئاميرى جومبىوش ئاميرىن توركى يه و ئەز گەلهك حەز ڙى دكەم و دەسىپىكى ئەز فىرى سلەما مۇزىكى بۇوم و پاشى ئەز ئاوازىن سترانا لى دەدم.

لاوين حمدى. (۱۲) سال يه و لىدەرى نوكوردىيونى يه، دبىزىت: ل دەسىپىكا هاتنا من ئەز فىرى سولفىچى بۇوم و پاشى ئاميرى نوكوردىيونى دزانم و من دېقىت بىمە مامۇستايىن نوكوردىونى.

چهرين عبدالرحمن. (۱۱) سال يه و لىدەرا كەمانى يه، دبىزىت: ئەز دگەل هەقالىن خۇ ئاوازىن سترانا لى دەدم وەكى سترانا (كوتىرى، ئىيمە گولىن....ھەندى) من دېقىت بىمە ھونەرمەندەكى مەزن و پشکدارىي دېقىستەقالىن زاروک و مەزنان دابكەم.

ئەقە و رۈزآنە زاروک دچنە فى تىبىن ل دەمژ مىز ۹. ۲۰ تا ۱۲ و ئىيارى ۴.۲۰ تا ۶ و فىرى مۇزىكى دىن ب رېكىن زانستى و ھەرودسا پراكتىك ڙى و زاروک گەلهك ب فى تىبىن د كەيفخۇش و ھەرودسا دەرگەھى وەرگرتتا زاروکان يى بەردەۋامە و ھەر زاروکەك ڙ (كچ و كوران) دشىن بچنە تىبىن و خەون و حەزىن خود بجه بىنن.

ما ملک

صدیق حسین ولی به روازی

مامکی منو فرنده که هوقه
ب داران قه تلوقه
نه ئازرینى، نه رەقىيىنی
دى خۇ كۈزىت
ته ئىشىنىت..
فلكلور دېبىزىت:
(ته يerdek هات
نانەك پات
ب كىر مير و دادوهران هات)
گەلهك خوش و شريينه
ئەز دېبىزم: هنگىفىينه
خەلکى گۇ: شلخەيە
ھند دېبىژن: كەللەيە
ئەقەرە با: ئەقەرە؟

וְתִתְחַנֵּן כִּי
בָּאָזְנוֹתֶךָ
בְּמִזְרָחֶךָ
בְּמִזְרָחֶךָ

لریکاتور

سوزنار کیستنی

Jeddalesay

په زاروکانه؟

پرسیارین فن هژماری:

(۱) بهر نامی زاروکان ئیکەم خەلەك كەنگى د (K.TV)

دھۆك دا هاتىيە بە لافکىرىن؟

(۲) نافى بەر نامى زاروکان ل (K.TV) ئەسمانى چىيە؟

بەرسقا پرسیارین هژمارا بۇرى:

بەرسقا پرسیارا ئىيىكى:

٦/١

بەرسقا پرسیارا دۇوى:

(ئادار، ئافان، نېھاد)

پشتى گەلەك زاروکان بەرسقا پرسیارین مە دايىن و بەرسقىن
دروست ھاتىينە ھەلبىزارتىن، و پشتى پشكن، خەلات بۇ قان
زاروکان دەركەفتن:

(۱) لىلاڭ فرست ئەيوب

(۲) زېھاد ئە حممەد ئۇسمان

(۳) نەزىر سالح حسین

ئەم پېرۇزباھيا قان ھەۋالان دكەين و ھىفييە پشتى دەركەفتنى
كۈفارى، سەرەدانى بارەگایىن كۈفارا سقۇرە يىن نوى ل [اتاخى
رەزا، جادا شەھىدىن ئىتكى شواتى - بەرامبەر پىشانگەھا
گەلەقىز يا جوانكاريا بويىكا] بىھەن دا خەلاتىن خۇ وەربىگەن.

تىپىنى:

داخوازى رُوان زاروکان دكەين يىن پىشكىدارىين د كۈفارا سقۇرە دا دكەن، ھەر
بايەتەكى بەھىنەرن نافىن خۇ يىن سىقۇلى ل سەر بىنۋىسىن و دگەل دا وىنەيەكى
قىرىكەن.. ب تايىبەت دەمىن ھوين پىشكىدارىين د بەرىكانى دا دكەن دا ژ مافن خۇ
بىن بەھر نەبن.. دگەل سوپاسىيان.

قوتابیین سرکه فتیین نیکی

پیروزه .. پیروزه .. پیروزه .. پیروزه .. پیروزه .. پیروزه ..

Berhevkirin: Fehîma Îbrahîm

pend

Zarokên delal..

Zana û aqilmendan gelek gotinên pir biha gotîne ku mirov dikare di jiyana xwe de mifay jê bibîne, eve jî êk ji wanin:

- Bi nermî di gel yê beramber xwe bi axive û xwe li wan mezin neke, da ew hez ji te bikin.
- Tiştê cûyî hîzir têde neke û li pêşıya xwe binêre.

Çend pêzanîn li dor rojê

- Jiyê rojê nêzîkî 4600 milyon salane.
- Tîreya rojê 1.392.000 kîlometre.
- Germatiya rojê 14 milyon pileyên germatiyêne.
- Germatiya rûye rojê 6000 pileyên germatiyêne

بەشکەزىن سەقورە

زانەر ئە حمەد

مېدىيا سالح

مەھمەد سالح

تارا گوڤەند

نوئەسەر سەعید/قامشلو

وانى

ئە حمەد

نۇزىدار دلشايد

ئىيمان عبد الصمد

ھىچى ئىسماعىل

ژىن شوڭرى

ھەوار سامى/سويد

مېدىيا مەھمەد

سېلدا سالار

ھەدىل حكمەت

ھوزان ئە حمەد

Sivore

Hijmar 84
xizîran
2006

و: نازدار

پلهیین ئەزمۇونان

